

Meer 'bloederkalveren' in de zomer

Alle onderzoek naar de mysterieuze ziekte heeft nog niet geleid tot een oplossing.

FOTO: GD

Sinds 2008 wordt er in Nederland melding gemaakt van een toename van het aantal bloederkalveren. Deze kalveren worden normaal geboren en groeien in het begin zonder problemen. Behandeling heeft meestal geen effect en het grootste deel van de kalveren overlijdt binnen enkele dagen nadat het bloeden is begonnen.

ANJA SMOLENAARS, Gezondheidsdienst voor Dieren

Omdat er steeds meer meldingen kwamen van bloederkalveren is de GD in 2008 een onderzoek gestart naar de oorzaken van het ziektebeeld. Het beeld werd gezien bij kalveren van ongeveer 10 tot 28 dagen oud. Vanaf een leeftijd van ongeveer tien dagen beginnen de kalveren spontaan te bloeden, vooral uit de huid. De veehouder ziet dan straaltjes bloed op de kop, de romp en de benen. Ook kan er bloed bij de mest zitten en bloeden de kalveren langdurig na injecties. Onder de bloederkalveren waren ongeveer evenveel stier- als vaarskalveren. De voeding van het kalf (kunstmelk of koemelk) leek geen rol te spelen in het ontstaan van bloederkalveren. Alle kalveren hadden koebiest gekregen en sommige kalveren kregen al wat ruwvoer en brok. Op bedrijfsniveau kwam naar voren dat 92 procent van de bedrijven had gevaccineerd met één specifiek BVD-vaccin. Dit vaccin is sinds juni 2010 niet meer verkrijgbaar in Nederland. Op de bedrijven met bloederkalveren werd ook vaak tegen blauwtong gevaccineerd, maar deze vaccinatie is in Nederland op grote schaal toegepast. Tot het eind van 2010 werden bij de GD 424 bloederkalveren gemeld van 189 rundveebedrijven. Bij pathologisch onderzoek bleken alle bloederkalveren een beenmergafwijking te hebben, waardoor onvoldoende bloedplaatjes en witte bloedcellen werden gemaakt. Door het tekort aan bloedplaatjes wordt de bloedstolling verstoord, wat bloedingen veroorzaakt.

Seizoenseffect

In 2009 en 2010 werden in de zomer veel

meer bloederkalveren gemeld dan in andere seizoenen. Ook de symptomen die werden gemeld verschilden in de zomer van die in de winter. In de zomer zagen veehouders vooral straaltjes bloed uit de huid komen. In de winter werd dit zelden waargenomen, maar werden de kalveren opgemerkt door veehouders of dierenartsen die al met het beeld bekend waren. Zij zagen bloed bij de mest, de kalveren bleven bloeden na een injectie en waren bleek. Bij deze kalveren werd bij pathologisch onderzoek hetzelfde beeld van inwendige bloedingen en afwijkend beenmerg gevonden. Mogelijk zorgen stekende insecten er in de zomermaanden voor dat de kalveren gaan bloeden uit de huid. In de winter zijn deze insecten vrijwel niet aanwezig.

Advies

Uit buitenlands onderzoek is gebleken dat biest van bepaalde koeien invloed heeft op het ontstaan van bloederkalveren. Afgelopen jaar werden meerdere meldingen gedaan van bloederkalveren die geboren werden uit moeders die al eerder een bloederkalf kregen. Om dit te voorkomen, is het advies om kalveren, die zijn geboren uit een koe die al een bloederkalf heeft gehad, geen biest te verstrekken van hun eigen moeder, maar van een andere koe. Hierbij moet men wel letten op andere ziektes zoals paratuberculose. Geen biest geven is geen optie in verband met het ontstaan van diarree en allerlei andere problemen. Andere preventieve of therapeutische maatregelen die zouden kunnen helpen, zijn helaas nog niet bekend. §

Het kalf begint spontaan te bloeden. Een tekort aan bloedplaatjes verstoort de bloedstolling.

FOTO: GD